

Muutos yksityisteiden auraspalveluun

Teknltk 11.11.2024 § 51
321/10.03.01.01.00/2024

Valmistelija

tekninen johtaja Niemimäki Teemu

Teknisen lautakunnan päätös 26.9.2024 § 39 Yksityisteiden aurasjärjestelmän muuttaminen avustusperusteiseksi on kumottu.

Yksityistielain mukaan kunta voi myöntää avustusta yksityistien tienpitoon (§ 84). Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset

Nykyinen kaupungin toimintamalli on avustusta yksityistalouksille, mikä on yksityistielain vastaista, koska avustusta saa myöntää vain tiekunnille.

Uudessa toimintatavassa Haapaveden kaupunki myöntää aurasavustusta yksityistielain kriteerit täyttävälle tiekunnille, joiden teiden varsilla on vakituista asutusta. Kaupunki ottaa käyttöön sähköisen järjestelmän, jonka kautta avustusta haetaan. Jos kaupunki myöntää tiekunnalle aurasavustusta, ei tien käyttämistä muihin kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuviin kuljetuksiin saa kieltää.

Alla uudet kriteerit auraspalvelun järjestämiseksi:

Aurasavustuskriteerit:

Yksityistiet

- avustus on kilometriperusteinen ja myönnetään tiekuntaan kuuluvalla tienosalla, viimeiseen pysyvään asutukseen saakka
- avustuksen suuruus määräytyy valtuuston myöntämien määrärahojen puitteissa ja avustettavien yksityisteiden kilometrimäärän suhteessa.

Aurasavustuksen saadakseen tiekunnat on perustettava ja ilmoitauduttava teknisen lautakunnan aurattavien listalle kesäkuun 2025 loppuun mennessä, jotta aurasavustus voi alkaa vuoden 2026 alusta. Tekninen lautakunta hyväksyy listan.

Tiekuntien on merkittävä tiekuntarekisteri-järjestelmään ainakin seuraavat tiedot:

- Tielle on perustettu tiekunta
- Tiekuunnan yhteystiedot ovat ajan tasalla Maanmittauslaitoksen yksityistierekisterissä
- Tien tiedot ovat ajan tasalla Digiroad- tietojärjestelmässä
- Tiekuunnan pöytäkirja, jossa on päätetty hakea yksityistien aurasavustusta ja josta selviää tiekuunnan käyttöön avattu tili ja käyttöyksikkötunnus.
- Yhteyshenkilö / tieisäntä

Muutosvaiheessa tekninen toimi edistää tiekuntien ja alueen urakoitsijoiden kohtaantoa, olemalla yhteydessä kaupungin nykyisiin aurasurakoitsijoihin ja tiedustelemalla heidän halukkuutta yksityisteiden aurauksiin.

Saatavilla olevien urakoitsijoiden yhteystiedot julkaistaan teknisen toimen nettisivuilla sekä tiedot on saatavilla teknisestä toimesta kaupungintalolta.

Aurauspalvelun muuttuessa avustusperusteiseksi, myös aurausavustussetelin myöntöperusteet tullaan muuttamaan sosiaalisiin ja terveydellisiin perustein myönnettäväksi. Tästä johtuen, Teknisen lautakunnan päätös 8.6.2022 § 22 kumotaan. Jatkossa aurausavustusseteli myönnetään vain sosiaalisiin ja terveydellisiin perustein Pohteen lausuntoa vastaan erillisestä määrärahasta. Pohteen lausunto vaaditaan kaikilta kiinteistössä asuvilta. Aurausavustusseteli kohdistuu talvikaudelle ja hakemukset liitteineen tulee jättää vuosittain 30.4. mennessä. Avustukset maksetaan tileille 30.6. mennessä. Avustus maksetaan hyväksytyin hakemuksen perusteella. Myöhässä toimitettuja tai puutteellisia hakemuksia ei käsitellä.

Esittelijä

tekninen johtaja Niemimäki Teemu

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle että:

1. Haapaveden kaupungin järjestämä yksityisteiden aurauspalvelu nykymuodossaan lopetetaan 31.12.2025. Niin sanottujen sopimusyksityisteiden aurassopimusta jatketaan vuoden 2025 loppuun saakka.
2. Yksityisteiden aurausjärjestelmän muuttaminen avustusperusteiseksi astuu voimaan 1.1.2026. Avustus on kilometriperusteinen ja kohdistetaan tiekunnille.
3. Avustus myönnetään aurauspalveluna, jolloin urakoitsija laskuttaa kuntaa niin kauan kunnes avustusmäärärahat on käytetty. Tämän jälkeen urakoitsija laskuttaa auraskulut tiekunnilta.
4. Aurausavustuskriteerit hyväksytään esittelytekstin mukaisesti.
5. Aurausavustuksen saadakseen tiekunnat on perustettava ja ilmoitauduttava teknisen lautakunnan aurattavien listalle, kesäkuun 2025 loppuun mennessä jonka tekninen lautakunta hyväksyy.
6. Aurausavustusseteli myönnetään vain sosiaalisiin ja terveydellisiin perustein Pohteen lausuntoa vastaan erillisestä määrärahasta. Pohteen lausunto vaaditaan kaikilta kiinteistössä asuvilta. Setelin suuruus 100 euroa sis. alv. tai kustannusten jäädessä alle, todelliset kustannukset.

Perustelut:

- Tasapuolinen, omavastuu kohdistuu yksityistielain mukaisesti yksiköinnin perusteella tien käyttäjille (ei tasajako).
- Teiden ja siltojen kunnostuksiin voidaan jatkossa saada/kohdistaa valtion ja kaupungin rahoitusta, kun tiet ovat kattavasti tiekuntien hoidossa, teiden kunto paranee/säilyy.

Käsittely

Joentakanen Ari teki vastaehdotuksen, että aurausta jatketaan vanhalla mallilla. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Asia käsiteltiin kokouksessa kohdittain seuraavasti:

1. Tekninen lautakunta kannatti yksimielisesti.
2. Tekninen lautakunta kannatti yksimielisesti.
3. Kanala Jouni teki vastaehdotuksen: Että urakoitsija laskuttaa kuntaa. Tekninen lautakunta kannatti yksimielisesti ehdotusta.
4. Tekninen lautakunta kannatti yksimielisesti.

5. Lehikoinen Airi teki vastaehdotuksen: Että aurausavustuksen saadakseen tiekunnat on perustettava ja ilmoitauduttava kesäkuun 2025 loppuun mennessä teknisen lautakunnan aurattavien listalle, jonka tekninen lautakunta hyväksyy. Tiet joihin ei voi tiekuntaa perustaa ns. omat tiet tai jotka eivät voi liittyä olemassa oleviin tiekuntiin, tulee ilmoitautua tekniseen toimistoon kesäkuun 2025 loppuun mennessä. Tekninen lautakunta kannatti yksimielisesti ehdotusta.
6. Tekninen lautakunta kannatti yksimielisesti.

Päätös

Puheenjohtaja totesi teknisen lautakunnan päätökseksi tulleen käsittelyssä käytyjen muutosehdotusten pohjalta seuraavasti:

1. Hyväksyttiin yksimielisesti, että Haapaveden kaupungin järjestämä yksityisteiden aurauspalvelu nyky muodossaan lopetetaan 31.12.2025. Niin sanottujen sopimusyksityisteiden aurassopimusta jatketaan vuoden 2025 loppuun saakka.
2. Hyväksyttiin yksimielisesti, että yksityisteiden aurajärjestelmän muuttaminen avustusperusteiseksi astuu voimaan 1.1.2026. Avustus on kilometriperusteinen ja kohdistetaan tiekunnille.
3. Hyväksyttiin yksimielisesti Jouni Kanalan vastaehdotuksen mukaisesti, että avustus myönnetään aurauspalveluna, jolloin urakoitsija laskuttaa kuntaa.
4. Hyväksyttiin yksimielisesti, että aurausavustuskriteerit hyväksytään esittelytekstin mukaisesti.
5. Hyväksyttiin yksimielisesti Aini Lehikoisen vastaehdotuksen mukaisesti, että aurausavustuksen saadakseen tiekunnat on perustettava ja ilmoitauduttava kesäkuun 2025 loppuun mennessä teknisen lautakunnan aurattavien listalle, jonka tekninen lautakunta hyväksyy. Tiet joihin ei voi tiekuntaa perustaa ns. omat tiet tai jotka eivät voi liittyä olemassa oleviin tiekuntiin, tulee ilmoitautua tekniseen toimistoon kesäkuun 2025 loppuun mennessä.
6. Hyväksyttiin yksimielisesti, että aurausavustusseteli myönnetään vain sosiaalisin ja terveydellisin perustein Pohteen lausuntoa vastaan erillisestä määrärahasta. Pohteen lausunto vaaditaan kaikilta kiinteistössä asuvilta. Setelin suuruus 100 euroa sis. alv. tai kustannusten jäädessä alle, todelliset kustannukset.

Tekninen lautakunta esittää edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi muutoksen yksityisteiden aurauspalveluun.